Ч. 272. Субота 18 (5) грудня 1909. Рік XIX.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

РИДАКЦИЯ і Адмінїстрация: улиця Чарнецкого ч. 10.

ПИСЬМА приймають ся лиш франковані.

РУКОПИСИ звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

РЕКЛЯМАЦИЇ незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Староствах на провінциї.

на цїлий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40

Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:

на цїлий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90

Поодиноке число 6 с.

Вісти полїтичні.

Дальші події в парляментї. — Демонстрациї против парляментарної обструкциї.

П. Ліси, котрий зачав свою промову о год. $12^1/_2$ в полуднє, промовляв цїлих вісім годин до $8^1/_2$ вечером. Около години 7 ої в часї єго промови роздали ся в II ґалєриї оклики: Abzug Lisy і инші оклики обуреня з причини обструкциї. Чеські аґрарії рішучо жажадали опорожненя ґалєриї. Прийшло до живої суперечки між правительственними і опозицийними послами. Коли на II. ґалєриї почала знов публика виявляти голосно своє обурене, зарядив президент опорожнене ґалєриї. Тревало то довший час, бо кілька осіб ставило опір. Поволи крики утихли і Ліси промавляв дальше по чески. Коли скінчив свою 8-годинну промову, роздали ся живі оплески серед єго сторонництва. З ґалєриї відозвали ся крики. Чехи жажадали, аби президент осудив поведене публики, на що президент велїв опорожнити ґалєриї. Палата приступила до голосованя і відкинула наглячість внесеня.

Приступлено відтак до дальшого наглячого внесеня про рільних робітників. Забрав голос пос. Падур. О год. $9^1/_2$ счинив ся на ґалєриях нагле крик: Проч з лихварями хліба! Викликало то великий неспокій в палатї. Віцепрезидент Старжиньский зарядив опорожнене ґалєрий. Кілька осіб не хотїло уступити. Ґалєрия почала сьпівати робітничу пісню. Аж по довшім часї удало ся завести лад. Падур промовляв дальше по чески. Палата виглядала зовсїм пуста, бесїдникови прислухувало ся ледве кількох єго клюбових товаришів. Прочі посли поготівля обох сторін перебували в парляментарнім будинку або відпочивали дома, ждучи своєї черги. До поготівля належать слїдуючі партиї: німецкі вільнодумні доставляють що 8 годин 25 послів, християньско-суспільні що 12 годин 42, коло польске що 12 годин 30, социялісти що 12 годин 39, Unia latina 5, буковиньскі Русини 2 і сионїсти 2. Члени поготівля висїдують в реставрациї і являють ся в сали тільки в часї голосованя, почім знов вертають до реставрациї, або до клюбових саль. На лаві мінїстерияльній поготівле удержує двох мінїстрів.

Ґалєриї переповнені. Публика хоче наглядно пересьвідчити ся о „працї“ парляменту, тому цїла галя парляментарна повна людий, котрі просять о білєти вступу на ґалєриї. Служба парляментарна просто не пускає публики до будинку, бо инакше не можна би було рушати ся на коридорах. Щасливійші, котрі одержали білєти, приглядають ся з цїкавостию з ґалєрий „нарадам“ послів. Вчера так як і в середу прийшло знов до заколоту між публикою і послами. На ґалєриї І. зібрана публика „поряднійша“, уважаючи засїдане радше як театральне видовище, на II. ґалєриї явили ся робітники, переважно социялісти і почали критикувати обструкцийонїстів.

Два рази з тої причини мусїли бути ґалєриї опорожнювані. В часї видалюваня публики кричала она на долину до ческих аґраріїв: Злодії, лайдаки, зрадники! Служба поручене президента виповнювала досить поволи і лїниво, що викликало наслїдки для контробструкциї зовсїм небажані, бо обструкцийний бесїдник користає з гамору і заколоту і покріпляє ся за той час напитками і шинкою або яйцями а єго товариші домагають ся між тим крикливо опорожненя ґалєриї.

В тій хвили посли забирають ся до цїлонічного спочинку, рокладають ся по канапах і фотелях, в салях клюбових і реставрациї, зносять подушки, футра і плащі, акти, протоколи і т. ин. Велику веселість викликав пос. Шаєр, що розложив ся в кульоарі на купі актів і хропить

О годинї 1 в ночи скінчив п. Падур свою промову. Закінчене нагородили партийні това-

19)

Смерть і гроби.

Культурно-природописна розвідка.

Написав К. Ка.

(Дальше).

Коли війт з села прийшов на полонину і став там випитувати ся, що було чабанови і як та коли він помер, паробчак так мішав ся і крутив, що війт забрав єго до села і там так єго припер, що він признав ся до убийства, заким ще з'їхала судово-лїкарска комісия і видав свого спільника, котрого жандармерия небавком вислїдила. Обох злочинців відставлено до карного суду в Чернівцях, зроблено процес і остаточно засуджено на кару смерти через повішене.

Коли вирок став правосильний, уміщено обох убийників на три днї перед страченем в окремій кели, в т. зв. з німецка „кели бідних грішників“, на долинї черновецкого криміналу. Тут під одною стїною стояв стіл застелений білою скатертию, а на нім хрест, коло котрого горіли день і ніч дві сьвічки мов би коло мерця. Людем, але лиш старшим і поважнїйшим особам, позволяли заходити до келї і відвідувати убийників мов би якого мерця в хатї. Були такі цїкаві, що заходили і кидали навіть для засуджених по пару крейцарів, щоби они, доки ще їх життя, могли собі купувати, що хотїли, хоч в ті днї й сама управа вязниці сповняла їх волю і подавала їм всяку страву, якої лиш забажали. Були такі, що заводили розмову зі старим убийником та питали єго, чи не жаль єму умирати і чи не боїть ся смерти. — Та чого бояти ся? — відповідав він. — Я вже нераз заглядав смерти в очи; як я був на війні в Італії, то кулї лиш так свистали коло уха, а я не бояв ся. Менї все одно; я й так не маю чого жити! — Оттак балакав старий та покурював собі люльочку, підчас коли молодий безнастанно плакав і скоро хтось увійшов до келї, втїкав до кута і закривши заплакане лице руками, обертав ся до людий плечима.

Наконець надійшов день смерти. Вже день перед тим приїхав був кат — як говорено — з Відня, а по їчники єго ще в ночи уставили були далеко за містом „на Горечім“, на просторій площі, що служила мабуть за пасовиско, дві шибеницї. Були то два високі, граничасті стовпи, з котрих кождий мав на самім вершку між зелїзними вилками зелїзне, крачм вижолоблене кружільце, а в долинї майже при самій земли друге деревляне кружело запущене в середину стовпа. Оба ті кружела служили до того, щоби по них шнури могли легко ходити. В горі понизше горішного кружела був збитий в стовп міцний гак до вішаня. З боку при кождім стовпі було зроблене з дошок руштоване зі східцями для ката, щоби він міг на него вилїзти і засудженого повісити на гаку. Поза стовпами були викопані гроби, в котрих опісля по ствердженю лїкарем смерти, оба вісїльники мали бути поховані.

Вже досьвіта зібрало ся на місци траченя множество людий. Жиди повиносили столи і продавали на них горівку і хліб; кашанари продавали горячі ковбаси, студенець і ковбаси та кишки, словом цїле місце прибрало вид якогось ярмарку або відпусту, бо із сусїдних сіл поприїздили навіть селяни та поуставляли ся з своїми возами.

Тимчасом коло криміналу відбувала ся инша сцена. Там вже о 5 годинї уставили ся два баталїони войска, явив ся сьвященик і приладив засуджених в послїдну дорогу. Їх виведено в полотнянім арештантскім одіню і під сильною ескортою вязничних доворців посаджено на два вози. Старий вийшов з вязницї і вилїз таки сам на віз, молодого мусїли дозорцї таки винести і висадити на віз.

Коли о 6 год. рано отворила ся брама вязницї, войско розступило ся. Одна часть стануло попереду впоперек цїлої улицї а друга так само позаду. Третя часть стануло знов вздовж улицї напроти криміналу і так зроблено велике місце, на котре з вязницї виїхав насамперед на фіякрі сьвященик а за ним оба вози з засудженими, котрих супроводжали арештантскі доворцї з набитими карабінами і з наложеними на них баґнетами. Так само й войско на команду наложило баґнети і коли вози виїхали на улицю, замкнуло єї ще з четвертого боку і так цїлий похід рушив в дорогу. Бубни забубнили а величезна товпа людий і переду і з заду повела той похід через місто.

Наконець станув похід на призначенім місци. Тут дожидали вже єго урядники в мун-

рищі грімкими оплесками. Бесідник „против" п. Зеліґер зрік ся голосу. На внесенє п. Нікольча зарядженo голосованє над замкненєм дискусиї. Побуджені члени поготівля спішать до салї нарад. Дискусию замкнено. Ґенеральні бесідники зрекли ся голосу. В кінцевім виводі забрав голос ческий аґрарний посол Гирш і промавляв до рана. Бесіду свою виголошував в виді розмови т. є. кількох послів розпочинало з бесідником дискусию, котра часто переміняла ся в сварку і в той спосіб зискувано час.

Ґалериї були зовсім пусті. Опорожнено їх з причини безнастанних криків на II. ґалериї. Служба не пускала публики навіть за білетами, треба було мати окреме позволенє президента.

Посли обструкцийні заложили фабрику обструкцийних бесід. Зносять материяли, купичеських ґазет і фахових книжок. На нині має бути готових кільканайцять бесід.

О дальшій ситуациї в палаті послів доносять нині: О 1 год. 5 мін. закінчив пос. Падур (ческ. аґрар.) свою бесіду серед оплесків своїх товаришів. Він говорив майже 5 і пів години. Перший бесідник против, пос. Зеліґер, зрік ся голосу а на внесенє пос. Мікляса дискусию замкнено. Оба ґенеральні бесідники, Мікляс і Шефер, зрекли ся голосу.

О 2 год. в ночи зачав говорити пос. Гирш (ческ. аґрар.) і скінчив свою бесіду о 6 год. рано. Наглячість внесеня Падура в справі рільних робітників відкинено і приступлено до нарады над пильностию внесеня пос. Ярослава Рихтери в справі закаву районованя буряків. О год. чверть на 10 рано говорив пос. Рихтер так тихо, що віцепрезидент Пернерсторфер упімнув его, щоби говорив голоснійше а християньскі социяли зачали викрикувати: Голоснійше! Хочемо щось вчути! — Віцепрезидент просить его знову, щоби говорив голоснійше а пос. Ліси відзиває ся: А тож що? Ходіть сюди! Пос. Рихтера говорить дальше по чески.

Новинки.

Львів, дня 17 грудня 1909.

— **Іменованя.** Шеф краєвого правительства Босни і Герцеґовини іменував політичного ад'юнкта II кл. Брон. Яворского в уряді повітовім в Белині ад'юнктом політичним I кл. в IX класї диєт.

— **Стипендиї.** Краєвий виділ оголосив конкурс в цїли надання одноразової підмоги в квотї 160 К з фондациї бл. п. Василя Левицкого, емеритованого професора ґімназияльного у Львові, призначеної для найбіднїйших і найморальнїйших дївчат, що походять від рідних братів або сестер фондатора і ходять до якоїнебудь публичної школи, або також для вдовиць, з реченцем до 31 с. м. — Краєвий виділ оголосив конкурс в цїли надання 2 стипендий по 300 К з фондациї ім. Петруских, призначених для убогих дїтий мешканцїв Руди з Кохавиною, Гановець і Юсиптич, жидачівского повіта, а в браку тихже для убогих дїтий мешканців Станькова і Фалиша, котрі образують ся в низших рільничих школах в Галичині, з реченцем до 31 січня 1910.

— **Нова стация телеґрафічна.** З днем 18 с. м. буде отворена при уряді почтовім в Дарахові (теребовельского повіта) стация телеґрафічна з обмеженою дневною службою.

— **„З Народної Торговлї".** Щоби і жіноцтву дати можність брати участь в роботї на поли нашого економічного розвитку, завели ми посади лядових касиерок при наших складах, а кілька з поміж них зайняли і займають становиска начальниць складів. Для підготовленя жіноцтва до служби в нашім стоваришеню, яко лядових касиерок, введено для аспіранток 2 місячну практику при наших складах, а по відбутій практиці мають они піддати ся іспитови в дирекциї стоваришеня. При тім іспиті жадає ся від аспірантки на лядову касиерку знаня реґулямінів і то службового і для касиерок, та рахунковости, о скілько она конечна при виконуваню службових обовязків. З нагоди сих іспитів показує ся, що аспірантки на лядові касиерки часто зголошують ся з дуже слабим підготовлєнем з рахунків, хотяй виказують ся укінченем таких шкіл, що сего, чого жадає ся при іспиті, повинні були безусловно научити ся в школї. Тому насуває ся гадка, що женщини, хоч рефлектують на посади в торговельнім інтересї, маловажать собі знанє рахунковости і не докладають працї, щоби єї привчити ся. При іспиті аспіранток на касиерки жадає ся зовсім не богато, бо лише знаня 4 головних рахункових дїлань числами цїлими і десяточними переміни дробів звичайних на числа десяточні, обчисленя відсотків, знаня ваг і мір та вкінци обчисленя вартости долярів, рублїв, марок і франків на нашу валюту; а всего сего вчать в народних школах і тому дивно нам, що і в сім надибуємо при іспитах трудности. Трудности показують ся також в порядним писаню цифр і письмі взагалї. Длятого звертаємо увагу інтересованих, що аспірантки на посади лядових касиерок можуть мати надію на посаду в нашім стоваришеню лиш тоді, коли викажуть ся при іспиті знанем постанов реґуляміну „службового" і „для касиерок" та добрим знанем рахунковости. Хто з тих предметів не є достаточно підготовлений, не повинен зголошувати ся до іспиту, а тим менше робити собі надію на посаду в нашім стоваришеню. — Дирекция.

— **З Бродів** доносять. Дня 21 с. м. відбудуть ся в Бродах в сали „Самопомочи" загальні збори філїї „Просьвіта". Початок в полудне о 12 год. О 9 год. рано в місцевій церкві відправить ся богослуженє за упокій помершиx членів і добродіїв тов. „Просьвіта". Пополудни від год. 3 відбуде ся представленє руского театру, перебуваючого в Бродах, для учасників зборів.

— **Дрібні вісти.** З Долини доносять, що дня 4 с. м. о 1 год. по полудни видко там було в північно східній сторонї так красну і в повних красках дугу як серед лїта. — У Львові нинї потеплїло значно а з инших сторін Австриї доносять про сильні морози. В Стириї великі снїги спричинили в горах великі осуги снїгові, котрі в декотрих сторонах наробили великої шкоди. В Сарфштай і Травнштайн осуги снїгови завалили кілька домів і спричинили смерть 4 людий. — Чутка, мовби то арештованого недавно тому за крадїж дозорця дому Завадского побито в арештї поліцийнім так сильно, що він помер, показала ся неправдивою. Він дістав був в арештї кілька разів нападу епілептичного а дня 12 с. м. помер в наслїдок поражeня мозку і серця з пияцкого дуру. — В заливі Ґранїтіне недалеко Неаполя прийшло на днї моря до катастрофи. Урвав ся ланцух від нуркового дзвона, в котрім було 6 робітників. 2 з них згинуло під водою а 4 витягнено ще живих але в безнадїйнім станї.

— **Нещасливі пригоди.** Візник Феликс Ґавлїк віскочив вчера на ул. Коперника з воза так нещасливо, що впав на землю і то якраз під надїзджаючий віз електричного трамваю. На щастє моторовий ще в пору здержав віз і Ґавлїк лиш так покалїчив ся, що его треба було відставити до шпиталю. — При ул. кор. Лещиньского загоріла в помешканю п. Ґроня цїла его родина, але поготівли ратунковій удало ся привести всїх до житя.

— **„Руске Товариство педаґ'ічне"** має на складі богато книжок на „дарунки для дїтий" власного накладу, що визначають ся і всїляким цї-

дурах і поліция, котра зачала робити порядок Засуджених зсадили з возів та повели під шибеницї а войско розігнало товпу і стануло в чотири боки і так зробило довкола шибениць велике вільне місце. На хвильку настав спокій, зробило ся тихо а всї зацікавлені звернули свої очи до шибениць. Нараз счинив ся серед товпи якийсь шум, люди стали витягати голови в противну від шибениць сторону, до гостинця, котрим над'їхав з міста якийсь пан в чорнім одіню. То був кат. Поліция зробила єму місце, войско розступило ся і він підійшов до шибениць.

Тепер розпочав ся послїдний акт. Перед шибеницями уставили засуджених а судия, котрому припала ся сумна задача, відчитав їм затверджений цїсарем вирок і віддав їх в руки ката: насамперед молодого паробчака, а старий для збільшеня кари мав ще дивити ся, як будуть вішати его менше виноватого спільника.

Тимчасом підчас читаня вироку помічники ката лагодили, що було потреба. Через кружело на стовпі пустили довгий шнур і на однім кінци его з переду перед шибеницею привязали якийсь ніби хомут, обруч обшитий шкірою, а попід друге кружело в споді пустили другий шнур. Скоро судия передав засудженого в руки ката, помічники его вхопили молодого паробчака, котрий, блїдий як стїна, не міг вже держати ся на ногах і ледви ще дихав, підвели его під шибеницю, наложили єму згаданий хомут попід руки, спустили єму руки в долину і привязали до тїла, звязали ноги і привязали до них той шнур, що пустили попід долїшне кружело, а відтак двох з них побігло поза шибеницю і зачали з цїлої сили тягнути за шнур, що від хомута ішов через горішне кружело, та піднесли так засудженого в гору аж під гак на стовпі.

В тій хвили вибіг по східцях на підвисшенє під шибеницею кат в чорнім фраку і в чорних рукавичках з якимсь пакуночком в руках, роздер на нім папір і вийняв з него шнурок — стричок зложений в петлю заложив єї піднесеному на шию, поправив як слїд і зачепив на гак та махнув рукою до помічників з заду, котрі в тій хвили пустили шнур а засуджений паробчак повис на шибеници. Петля стричка під тягаром его тїла стягнула ся і задушила его. Лице набігло єму кровю і аж посинїло в одній хвили, очи замкнули ся, рот отворив ся а з него виставив ся далеко набряклий синий язик. Кат ще ніби поправив голову висячому, а по правдї скрутив єму вязи: вхопив голову з гори рукою, обкрутив нею трохи в бік і потиснув в долину а в тійже хвили его помічники потягнули за шнур, що ішов від ніг висїльця попід долїшне кружело, і натягнули его як струну. Шия єму тоді натягнула ся, стричок ніби аж до половини влїз в шию, погибший випустив ще з себе природними отворами з обох боків і став трупом.

Старий убийник за той час дивив ся спокійно, як вішали молодого, підійшов опісля сам до шибеницї і дав зробити з собою то само, що з молодим зробили; дивив ся, що з ним роблять і анї не скривив ся. За хвильку і він повис так само а кат сходячи з руштованя, здоймив рукавички і кинув їх під шибеницю та за хвильку щез серед товпи, котра зі страхом єму розступала ся. Бубни забубнили, войско уставило ся в ряди і відмашерувало до міста, урядники від'їхали, остала ся лиш сторожа вязнична на вартї коло висїльцїв, помічники ката і величезна товпа людий, котра тепер зачала на добре запивати ся та приглядати ся близше висїльцям. Помічники катів розстелили під шибеницями хусточки, а люди спішили під шибеницї мов би звичайних мерпів відвідувати і скидали по пару крейцарів. Помічники ката, таки місцеві лупії, від часу до часу згортали гроші і розстелювали хусточки на ново. То був їх дохід крім тої платнї, яку дістали з уряду.

Так отже стало ся по людскій справедливости — смерть за смерть. Чи се що помогло, чи відстрашило инших убийників — то инше дїло; але совість суспільности, занепокоєна неповинною смертию одного із своїх членів, успокоїла ся знову. Убийники висїли ще до по полудня. Понад вечер прийшов судовий лїкар, оглянув висїльцїв, ствердив, що они вже не жиють і велїв їх похоронити. Лупії відтяли висїльцїв, повкидали до викопаних вже давнїйше ям і присипали землею, поголочили і зрівнали з площею а відтак викопали і запрятали шибеницї. На місци виконаня людскої справедливости виросла небавком трава а мати природа все знов зрівнала, все покрила.

(Дальше буде).

кавим змістом і гарним виглядом і незвичайною дешевостию. Є між ними книжочки, призначені для дїтий від 3 лїт житя, з гарними образками і поезийками, більші і менші, дешевенькі і дорожші; всї дуже надають ся на дарунки в день сьв. Николая та на Рiздвяну коляду. Нехай же тi батьки чи матери, що своїм дїтям хочуть зробити прав диву радiсть, чим скорше поспiшать з замовленем. Хто не має пiд рукою спису книжок, виданих Рус ким тов. педаґоґiчним (опис є мiж иншими в оповiстках календаря „Просьвiти“, i есть помiщений в нинiшнiм числї „Народ. Часописи“ на четвертiй сторонї), нехай подасть вiк дитини чи дїтий, а за цiну надiсланих гроший канцелярия тов. сама вибере вiдповiднi книжки. — При сiй нагодї пригадуємо, що тов. має на складї також гарнi книжки для старших, для читалень, для сокiльских чи сї чових товариств, також гарнi молитвослови по рiжних цїнах. Замовляти книжки просить ся в канцеляриї тов. ул. Мохнацкого ч. 12, або в книгарнї iм. Шевченка у Львовi, в „Сокiльскiм Базарi“ у Львовi, Стрию та Станиславовi, в „Нар. Базари“ в Перемишли та у „Взаїмнiй Помочи“ в Коломиї Книжок Руск. тов. педаґ. просимо домагати ся у всїх книгарнях в краю. — З канцеляриї Руского тов. педаґоґiчного.

— **Позичка на чужу каменицю.** Дальше розповiдав Вляшек, що коли вийшли iз сальоннику, де в шафi пiдслухувала їх п. Мотилевска, вiн зачав пакувати ся, а Бельский тимчасом вийшов на мiсто i замкнув его в комнатї. Вляшек на то не зважав, бо мав свiй проsiянг, пожинив ся i пакував ся дальше. Коли була вже пора вiд'їздити, надiйшов Бельский i зажадав, щоби Вляшек написав лист до д-ра Мотилевского з просьбою о призволене заiнтабульованя ся на его каменицю. Вляшек, котрий кiнчив пакувати ся, сказав тодї до него: Прецi видиш, що не маю часу, напиши кiлька слiв, а я пiдпишу. О то Бельскому лиш розходило ся, щоби мати пiдпис Вляшка, пiшов отже чим скорше до другої комнати i написав лист. Який був змiст того листу, Вляшек не знає, бо не зважав на то, що Бельский читав. Лист той пiдписав i виїхав до Рихвальду, не прочуваючи, що Бельский визискав его в той спосiб, щоби мати в руцї „доказ вини Вляшка“ ним самим пiдписаний.

Умовили ся вiдтак, що Бельский вишле Вляшкови до виповненя два бляакети нотарияльнi а iменно що до забезпеченя позички на камениця Мотилевских i забезпеченя на теренах нафтових. З тими актами мав Вляшек пiти до нотаря в Богуминї i залагодити там формальнiсть. Позаяк тотi бляакети не надходили, телеґрафував до Бельского, але не дiстав вiд него вiдповiди, зато небавком его арештовано. Жандарми вiдставили его до Богумина, там не хотїли его приняти i его повезено до Тiшина i ведено через мiсто на велике диво всїх прохожих. По кiлькох днях арешту вiдставлено его до Львова. Нiхто не мiг ему пояснити, длячого его арештовано, аж судия слїдчий у Львовi все ему вияснив i по кiлькох днях застановлено слїдство против него i випущено его на волю.

Наступила вiдтак конфронтация обох. Вляшек говорить: Рiшучо я не намавляв Бельского до обманьства. То все видумка. Коли би менї був одним словом сказав, я би був взяв ту позичку на себе; то при моїй натурi був би я для него зробив.

П р е д с ї д.: Як гадаєте, з якої причини Бельский складає вину на вас?

В л я ш е к: Не знаю, можу лиш то сказати, що як би вiн хоч трохи любив свою матiр, то не був би допустив ся того обманьства i не робив їй тiлько гризоти.

На тi слова схопив ся Бельский з крiсла i з вибалушеними очима заверещав до него: Признай ся! Зроби так, як я зробив, скинь той тягар з серця, так як я его скинув, припери за вину як i я терплю! — Вляшек подивив ся на него, здвигнув плечима i не сказав нїчого.

— **В справi крадежi мiшка з грiшми** на стациї в Борках великих доносять з Тернополя: Вечiрний поїзд особовий з Грималова задержуєсь в Борках великих i не доїзджає до Тернополя, лиш два ваґони особовi прилучають ся до поїзду товарового з Пiдволочиск i поїзд їде до Тернополя. В виду такої манiпуляциї пакунки i грошевi мiшки переносить ся з грималiвского поїзду i вкладає ся до почтового мiшка на стациї, в котрiм они спочивають аж до приходу товарового поїзду.

Отже в хвили, коли минулої недїлї вибирано грошевi мiшки, вкрав хтось незвiстний на стациї в Борках один грошевий мiшок, в котрiм були три грошевi листи на загальну суму 2.500 кор. Вiд кондуктора почтового, Луки Кубова, вiдбирав тi мiшки до перехованя у вiзку почтовiм почтилїон з Борок, Йосиф Вiшньовский, але не пригадує собi, чи одержав вiд него три чи чотири мiшки i замкнув їх вiдтак у вiзку та вiдiйшов. Коли за хвилю вернув, щоби вiддати мiшки кондукторови, показав ся брак одного мiшка. Вiзок стояв напроти осьвiтлених дверий реставрациї, отже в хвили, коли пересувано ваґони поїзду, хтось добре обзнакомлений з вiдносинами стациї i манiпуляцию експедицийною, отворив вiзок i забрав мiшок. Позаяк против почтилїона Вiшньовского призбирали ся сильнi познаки, то вi второк его арештовано i вiдставлено до вязницї в Тернополи.

В понедiлок рано два функцiонарi зелїзничi, Йосиф Гуйда i Йосиф Орнатовский знайшли недалеко стациї на хляху зелїзничiм порожний мiшок почтовий з ненарушеною пльомбою одначе розрiзаний i розпорений. В Тернополи був оногди на слїдствi комiсар почтовий. Жандармерия веде енерґiчне слїдство а ревiзия переведена домi Вiшньовского в Борках не викрила нїчого.

— **Репертуар руского театру в Бродах.** (Саля „Тов. Музичного“. Початок о год. 7½ вечером).

В суботу дня 18 с. м. другий раз „Жидiвка“, опера в 5 дiях Галевiя.

В недїлю дня 19 с. м. „Кума марта“ (Чародiйка), драматичний образ зi спiвами i танцями в 5 дiях Шпажиньского.

Телеґрами.

Вiдень 17 грудня. Пос. Рiхтера скiнчив говорити о 12 год. а вiдтак замкнено дискусию. Опiсля промавляв пос. Срдiнки.

Вiдень 17 грудня. П. Крамарж, Удржаль, Шустерсич i тов. зголосили пильне внесене в справi доповненя деяких постанов реґулямину.

Варшава 17 грудня. Вiсть о замкненю українского товариства „Громада“ показала ся передчасною. Мiнiстерство справ внутрiшних поручило лиш розслїдити его дiяльнiсть i вияснити, чи оно удержує зносини з товариствами на Українї. Росийскi нацiоналiсти, котрi довели до застановленя всяких польских товариств просьвiтних на Литвi i Руси, звернули тепер пильну увагу на рух український, котрий пiсля їх думки в виду численности Русинiв може стати ся дуже небезпечним для держави.

Петербург 17 грудня. Пiдкомiсия шкiльна думи вiдкинула внесене пос. Воронкова, жадаюче, щоби язик руский допущено до викладiв в школах. Пiдкомiсия признала, що язик руский есть лиш говором росийского.

Смерть бельґiйского короля.

Брукселя 17 грудня. К о р о л ь Л е о п о л ь д п о м е р о 2 г о д. 35 м i н. н а д р а н о м.

Брукселя 17 грудня. Вчерашний вечер минув спокiйно. Нараз о 2 год. 20 мiн. в ночи король велїв прикликати лїкаря i сказав до него: „Докторе, душу ся!“ В кiлька мiнут опiсля помер. Наслїдник престола кн. Альберт i донька кн. Климентина прибули небавком до павiльону, де король сконав. Причиною смерти була емболiя (заткане бючки).

Рух поїздiв зелїзничих

обовязуючий з днем 1 мая 1909 р. пiсля часу середно-европейского.

Замiтка. Поїзди поспiшнi визначенi грубим друком. Нiчнi години вiд 6·00 вечером до 5·59 рано суть означенi пiдчеркненим числом мiнуткових.

Приходять до Львова

на головний дворець:

З Кракова: $2^{\underline{30}}$, $5^{\underline{50}}$, 7·25, $8^{\underline{55}}$, 9·50, 1·10*), 1·39 5·45, $8^{\underline{40}}$, $9^{\underline{50}}$.
*) З Тарнова.
З Пiдволочиск: 7·20, 12·00, $2^{\underline{15}}$, 5·40, $10^{\underline{30}}$.
З Черновець: $12^{\underline{20}}$, $5^{\underline{45}}$*), 8·05, 10·20*, $2^{\underline{05}}$, 5·58, $6^{\underline{40}}$, $9^{\underline{30}}$.
*) Iз Станиславова. *) З Коломиї.
Зi Стрия: 7·29, 11·45, 4·25, $11^{\underline{00}}$
З Самбора: 8, 9·57, 2, $9^{\underline{00}}$.
З Сокаля: 7·10, 12·40, 4·50.
З Яворова: 8·05, 5.

На „Пiдзамче“:

З Пiдволочиск: 7·01, 11·40, 2, 5·15, $10^{\underline{12}}$.
З Пiдгаєць: 10·54, 7·26*), 9·$\underline{44}$, 6·$\underline{29}$*), $11^{\underline{55}}$*)
*) З Винник

На дворець „Львiв-Личакiв“:

З Пiдгаєць: 10·38, 7·10*), 9·$\underline{28}$, 6·13*), 11·$\underline{39}$*)
*) З Винник.

Поїзди льокальнi

З Брюхович:
що дня: вiд 1/5 до 30/9 8·15, $8^{\underline{20}}$.
" 1/6 до 30/9 3·27, $9^{\underline{35}}$
" 1/7 до 30/9 5·30.
в недїлї i р. к. сьвята: вiд 1/5 до 31/5 3·27, $9^{\underline{35}}$.
З Янова:
що дня: вiд 1/5 до 30/9 1·15, $9^{\underline{25}}$.
в недїлї i р. к. сьвята: вiд 2/5 до 12/9 10·$\underline{10}$.
Зi Щирця: в недїлї i р. к. сьвята вiд 30/5 до 12/9 $10^{\underline{15}}$.
З Любiня: в недїлї i р. к. сьвята вiд 16/5 до 12/9 $11^{\underline{45}}$.
З Винник що дня 3·44.

Вiдходять зi Львова

з головного дворця:

До Кракова: $12^{\underline{45}}$, $3^{\underline{50}}$, $8^{\underline{25}}$, 8·40, $2^{\underline{45}}$, 3·30*), $6^{\underline{12}}$, 7, 7·35, 11·$\underline{15}$
*) до Ряшева.
До Пiдволочиск: 6·20, 10·40, 2·16, $8^{\underline{00}}$, $11^{\underline{10}}$.
До Черновець: $2^{\underline{50}}$, 6·10, 9·10, 9·35, 2·23, 2·50*), $6^{\underline{00}}$*), 10·$\underline{38}$.
*) до Станиславова, *) до Коломиї.
До Стрия: 7·30, 1·45, $6^{\underline{55}}$, 11·$\underline{35}$.
До Самбора: 6, 9·05, 3·40, $10^{\underline{45}}$.
До Сокаля: 6·14, 11·05, $7^{\underline{10}}$, $11^{\underline{35}}$*)
*) до Рави руск. (лиш в недїлї).
До Яворова: 8·20, $6^{\underline{30}}$.

З „Пiдзамча“.

До Пiдволочиск: 6·35, 11, 2·31, $8^{\underline{39}}$, $11^{\underline{32}}$.
До Пiдгаєць: 5·35*), 6·12, 1·30*), 6·$\underline{30}$, 10·35*).
*) до Винник.

З „Львiв-Личакiв“.

До Пiдгаєць: 5·$\underline{53}$*), 6·32, 1.49*) 6·$\underline{50}$, $10^{\underline{54}}$*).
*) лиш до Винник.

Поїзди льокальнi.

До Брюхович:
що дня: вiд 1/5 до 30/9 7·21, 3·45.
" 1/6 до 30/9 2·30. $8^{\underline{34}}$.
" 1/7 до 31/8 5·50.
в недїлї i р. к. сьвята вiд 1/5 до 31/5 2·30, $8^{\underline{34}}$.
вiд 1/6 до 30/9 12·41.
вiд 1/7 до 31/8 9·—
До Янова: що дня вiд 1/5 до 30/9 10·10, 3·35
в недїлї i р. к. сьвята вiд 2/5 до 12/9 1·35
До Щирця: в недїлї i р. к. сьвята вiд 3/07 до 12/9 10·35.
До Любiня: в недїлї i р. к. сьвята вiд 16/5 12/9 2·15.
До Винник що дня $5^{\underline{30}}$.

За редакцию вiдповiдає: Адам Креховецкий

ОГОЛОШЕНЯ.

КНИЖКИ
на нагороди пильности.

Книжки рускі а також і польскі апробовані Вис. ц. к. Радою шкільною можна замовляти в рускім Товаристві педаґоґічнім улиця Сикстуска ч. 47, в книгарни Науков. Товариства ім. Шевченка у Львові Ринок ч. 10 і в склепі Тов—а Взаїмної помочи учительской в Коломиї (Народ. Дім) і у всіх книгарнях в краю.

I. Образкові книжочки для дітий.

Дітвора, опр. 1 К.
Зьвірята домашні, опр. 80 с.
Приятелї дітий, опр. 1·20 К.
Ах, яке хороше, опр. 2 К.
Для розривки, опр. 1·20 К.
Око в око 1 К.
Крізь трав килими 1 К.
З Царства зьвірів, опр. 1·50 К.
Літною порою, опр. 150 К.
Діточі вигадки опр. 1·50 К.
Від весни до весни, опр. 2 К.
Веселий сьвіт 60 с.
Дикі зьвірята в образках і віршах, 60 с.
Книжочка Стефуні 60 с.
Мамин дарунок 60 с.
Приятелї чоловіка 60 с.
Татів дарунок 60 с.

II. Ілюстровані байки та оповіданя.

Казки народні, ч. I. і II. бр. по 50 с., опр. 70 с.
Казки народні, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Мірон: Пригоди Дон Кіхота, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Казки братів Грімів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. бр 40 с., опр. 60 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. II. бр. 55 с., опр, 80 с.
Др. М. Пачовский: Народні думи, ч. I. і II. разом опр. 1·30 К.
Ґете-Франко: Лис Микита, трете нове виданє бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Робінзон великий ілюстр., бр. 1·80 К, опр. 2·20 К.
Житє і слава Тараса Шевченка, образок сценічний, бр. 30 с.
Калитовский: Подорож сьв. Николая, драматична гра, бр. 20 с.
Ілля Кокорудз: Спомини з Атен з ілюст. бр. 1·80 К, опр. 2·10 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї. ч. I. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедін: Крізь пустині Азиї ч. II. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гекін: Крізь пустині Азиї, ч. III. бр. 1 К, опр. 1·30 К.
Свен Гедів: Крізь пустині Азиї, ч. IV. бр. 2 К, опр. 2·30 К.
Билина про Ілию Муромця і его славні подвиги, бр. 16 с.

III. Книжки для шкільної молодіжи і для народу.

Молитвенник народний, нове розширене виданє по 50, 70 с. і 1 К.
Китиця желань, нове розширене виданє, бр. 40 с., опр. 60 с.
Т. Шевченко: Кобзар для дітий, (друге попр. виданє) бр. 30 с.
Гордієнко: Картагинцї і Римляне, бр. 40 с., опр. 60 с.
Мальота: Без родини, нове виданє, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
Днїпрова-Чайка, Коза-Дереза (діточа оперетка) 1 К.
Др. О. Макарушка: Короткий огляд руско-українського письменства від XI.—XVIII. столїтя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Тарас Шевченко: Кобзар, бр. 2 К, опр. 2·50 К, опр. в пол. 2·70 К.
Др. Ів. Франко: Коли ще зьвірі говорили, бр. 80 с., опр. 1·10 К.
В. Лебедова: Малі герої, бр. 50 с., опр. 70 с.
Ів. Спілка: На чужині, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Катренко: Оповіданя, бр. 40 с., опр. 60 с.
Василь В—р: Подорож до краю ліліпутів, бр. 50 с., опр. 70 сот.
А. Кримский: Переклади, бр. 40 с., опр. 60 с.
Образки з істориї України-Руси, бр. 50 сот.
Стефан Пятка: На прічках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Марта Борецка, трете виданє, бр. 50 с., опр. 70 сот.
Гр. А. Толстой: Казки, бр. 40 с., опр. 60 с.
О. Кониський: Поеми, бр. 30 с., опр. 50 с.
М. Вовчок: Інститутка, бр. 40 с., опр. 60 с.
Дивні пригоди Комаха Санґвіна і, бр. 48 сот.
Малий сьпіваник, бр. 20 с., опр. 34 с.
Клявдия Лукашевич: Серед цьвтів, ком. в 2 діях, бр. 14 с., опр. 30 с.
Е. Ярошиньска: Друга китичка для малих дівчат, бр. 20 с., опр. 40 с.
Шекспір в повістках, бр. 30 с., опр. 50 с.
Королевский: Дві могилї, бр. 18 с., опр. 32 с.
Анґлїйскі казки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Е. Ярошиньска: Повістки, бр. 24 с., опр. 40 с.
Віра Лебедова: Мами, бр. 20 с.
Др. І. Франко: Абу Казимові капцї, бр. 60 с., опр. 90 с.
Збиточник Ґумфрі (з анґлїйского), бр. 70 сот., опр. 1 К.
Робінзон великий, бр. 1·50 К, опр. 1·80 К.
А. Глїбів: Байки, бр. 10 с
Історня куска хліба (з францускго), бр. 50 с., опр. 70 с.
Збірка оповідань, бр. 40 с., опр. 60 с.
Кіплїнґ: В Джунґлях, бр. 1 К опр. 1·30 К.
К. Гриневичева: Леґендиі і оповіданя, бр. 30 сот., опр. 50 с.
І. Б. Двоножний зьвір, бр. 40 с., опр. 60 сот.
За Амічісом, переклав В. Шухевич: Записки школяря, бр. 40 с., опр. 70 с.
Джонатан Свіфт: Подорож Ґулївера до краю великанів, бр. 50 с., опр. 70 с.
Е. Ярошиньска: Заповіт (збірка оповідань), бр 30 с., опр. 50 сот.
Уличник (з францускго, перекл. А. Крушельницкий), бр. 1·10 К, опр. 1·40 К.
В. Чайченко: Олеся, бр. 10 с.
О. Федькович: Вибір поезий, додаток до ч. 24. „Дзвінка“.
„Дзвінок“, брошуровані річники по 4 К.
„Дзвінок“ „ „ з р. 1906 і 1907 по 6 К.
Японьскі казки, бр. 30 с.
Сору Кру, бр. 30 с., опр. 50 с.

З друкарні В. Ловиньского під зарядом І. Недопада. (Телефона ч. 527).